

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2015-05-25 Nr. 4R-1299-(1.17)

DĖL TEISMINĖS MEDIACIJOS

Įgyvendindama 2015 m. kovo 27 d. Teisėjų tarybos pavedimus, susijusius su teismine mediacija, pilotinio projekto teismuose organizuojant parengiamuosius posėdžius telekomunikacijos priemonėmis įgyvendinimo, Nacionalinė teismų administracija teikia informaciją:

1. Nacionalinė teismų administracija parengė ir su Teisėjų tarybos sudaryta Teisminės mediacijos komisija suderino Teisminės mediacijos vertinimo anketos (toliau – Anketa) projektą (pridedamas).

Anketos tikslas – sužinoti, kaip ginčo šalys, pasinaudojusios teismine mediacija, vertina įvykusį mediacijos procesą. Anketa – anoniminė, ji nėra skirta įvertinti konkretaus teismo mediatoriaus veiklą. Anketa skirta įvertinti ne tik teisminės mediacijos procese dalyvavusių ginčo šalių nuomonę, bet ir jų atstovų, t.y. advokatų, advokatų padėjėjų nuomonę, kuri, tikėtina, gali skirtis nuo jų atstovaujamųjų nuomonės. Anketa turėtų būti pildoma, jeigu teisminė mediacija įvyko, t.y., jeigu ginčo šalys atvyko į teisminės mediacijos sesiją. Gautų atsakymų apibendrinimas būtų pateikiamas kasmetiniuose teisminės mediacijos procesų apibendrinimuose.

Siekdami, kad Anketos klausimai būtų naudingi vertinant teisminę mediaciją, siūlome pritarti, kad Anketos klausimai gali būti keičiami Teisminės mediacijos komisijos sprendimu, nes tik po gautų atsakymų analizės bus nustatyti Anketos trūkumai, į kuriuos Teisminės mediacijos komisija galėtų tinkamai reaguoti.

Informuojame, kad Nacionalinė teismų administracija įgyvendina Europos Sąjungos lėšomis finansuojamą projektą „Elektroninės paslaugos teisingumo vykdymo procese“ (toliau - EPP projektas) informacinės sistemos išplėtimo kūrimui ir įdiegimui, kurio metu bus sukurtas teisminės mediacijos procesų valdymas Lietuvos teismų informacinėje sistemoje LITEKO ir Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portale (toliau - EPP), reguliuojantis civilinės bylos perdavimo teisminei mediacijai procesus. Šio projekto metu bus įgyvendinti informacinės sistemos funkcionalumai, suteikiantys teisę ginčo šalims pateikti prašymus dėl teisminės mediacijos taikymo, teismo mediatoriaus skyrimo, susipažinimo su bylos medžiaga, teisminės mediacijos vykdymo pasinaudojant EPP galimybėmis ir kt. Planuojama EPP projekto įgyvendinimo pabaiga - 2015 m. liepos 31 d.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlome pritarti Anketą platinti pasinaudojant EPP kuriamais funkcionalumais, t.y. pasibaigus teisminės mediacijos procesui, ginčo šalims bei jų atstovams EPP sistemoje būtų automatiškai išsiunčiamas pranešimas su prašymu užpildyti Anketą su nuoroda į apklausą (apklausos duomenis gautų Nacionalinė teismų administracija).

Įgyvendinus tokį Anketos platinimo būdą, nereikėtų teismo darbuotojų įsikišimo, papildomų finansinių išteklių, sistema pati po pasibaigusio proceso išsiųstų žinutę su pasiūlymu. Visgi tokia galimybė būtų tik EPP vartotojų atžvilgiu, t.y. tik registruoti EPP vartotojai turėtų galimybę išreikšti savo nuomonę. Atsižvelgiant į tai, kad advokatai pagal įstatymus turi turėti EPP paskyras, ginčo

šalių nuomonė (vertinimas) galėtų būti išreiškiama per advokatus. Anketa galėtų būti patalpinta ir www.teismai.lt tinklalapyje Teisminės mediacijos skiltyje bei Teisminės mediacijos taisyklėse galėtų būti įtvirtinta pareiga teismo mediatoriams po įvykusios teisminės mediacijos paprašyti ginčo šalis išreikšti savo nuomonę apie įvykusį teisminės mediacijos procesą gavus pranešimą per EPP, o ne EPP vartotojams - užpildant Anketą www.teismai.lt tinklalapyje.

2. Įgyvendindama Teisėjų tarybos pavedimą Nacionalinė teismų administracija parengė ir su Teisminės mediacijos komisija suderino su procesiniais dokumentais teikiamos Informacijos apie teisminės mediacijos galimybes teismuose projektą (toliau – Informacija) (pridedama), kurį teikia svarstyti Teisėjų tarybos posėdyje.

Siūlome rekomenduoti bendrosios kompetencijos teismams, siunčiant teismo pranešimus, šaukimus ar kitus teismo dokumentus civilinėse bylose, kuriose, teisėjo nuomone, yra galimybė taikyti teisminę mediaciją, prie siunčiamų dokumentų pridėti ir Informaciją.

3. Vykdamas Teisėjų tarybos 2015 m. kovo 27 d. pavedimą, 2015 m. kovo 31 d. raštu Nr. 4R-846-(1.13) „Dėl teisminės mediacijos“ buvo kreiptasi į teismus su prašymu pateikti nuomonę apie pilotinio projekto teismuose, organizuojant parengiamuosius posėdžius telekomunikacijos priemonėmis (pvz., skype pagalba), jeigu šalims atstovauja advokatai ir jeigu šalys su tuo sutinka, vykdymo tikslingumo bei galimybės dalyvauti tokiaame projekte.

Pažymėtina, kad atsakymus pateikę teismai teigiamai vertina idėją organizuoti parengiamuosius posėdžius telekomunikacijos priemonėmis, jeigu šalims atstovauja advokatai ir jeigu šalys su tuo sutinka. Tačiau teismai pažymėjo, kad dabartinėje stadijoje nėra techninių galimybių dalyvauti tokiaame projekte (skype programos teismuose naudojimo ribotumas dėl šio ryšio saugumo, internetinio ryšio trukdžiai), neaišku, kaip bus identifikuojamos dalyvaujančios šalys, ir pan. Visgi išsprendus techninius ir kitus klausimus, tokiaame projekte sutiktų dalyvauti Vilniaus miesto apylinkės teismas, Šalčininkų rajono apylinkės teismas, Alytaus rajono apylinkės teismas. Klaipėdos miesto apylinkės teismas pažymėjo, kad iki pradedant įgyvendinti pilotinį projektą, jis turėtų būti pristatytas ir aptartas Advokatų taryboje.

Atsižvelgdami į aukščiau pateiktą informaciją, siūloma sudaryti darbo grupę, į darbo grupės sudėtį kviečiant ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei Lietuvos Advokatūros atstovus, kuriai būtų pavesta išnagrinėti pilotinio projekto organizuoti parengiamuosius posėdžius telekomunikacijos priemonėmis įgyvendinimo galimybes, pateikiant įvertinimą ir pasiūlymus dėl pilotinio projekto įgyvendinimo galimybių.

- PRIDEDAMA: 1. Protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas;
2. Teisminės mediacijos vertinimo anketos projektas, 2 lapai;
3. Informacijos apie teisminę mediaciją projektas, 1 lapas.

Direktorė

Reda Molienė

TEISMINĖS MEDIACIJOS VERTINIMO ANKETA

Siekiamo gerinti teisminės mediacijos kokybę, todėl mums labai svarbi Jūsų nuomonė. Maloniai prašome skirti kelias minutes ir užpildyti šią vertinimo anketą. Anketa – **anoniminė**. Anketa pildoma, jeigu teisminės mediacijos procesas įvyko, t. y. ginčo šalys dalyvavo mediacijos sesijoje.

1. Jūsų amžius: _____ metų

2. Jūsų lytis:

☐ vyras

☐ moteris

3. Jūsų išsilavinimas:

☐ nebaigtas vidurinis

☐ vidurinis

☐ aukštesnysis

☐ aukštasis

4. Kokia Jūsų procesinė padėtis civilinėje byloje?

☐ ieškovas

☐ atsakovas

☐ advokatas, advokato padėjėjas

☐ kita (nurodyti) _____

5. Jei civilinėje byloje Jūsų procesinė padėtis ieškovas arba atsakovas, ar pirmą kartą dalyvaujate teismo procese?

☐ taip

☐ ne

6. Ar ginčą spręsti teisminės mediacijos būdu bandėte pirmą kartą?

☐ taip

☐ ne

7. Kaip vertinate teismo mediatoriaus veiklą Jūsų ginčo sprendimo procese?

☐ puikiai

☐ gerai

☐ blogai

☐ neturiu nuomonės

☐ esant galimybei, prašytume pakomentuoti atsakymą _____

8. Kokios priežastys, Jūsų manymu, lėmė, kad nebuvo pasiektas susitarimas (pildoma, jeigu nebuvo pasiektas taikus susitarimas) (galima pasirinkti daugiau nei 1 atsakymo variantą)?

☐ Kitos šalies nenoras daryti nuolaidas, ieškoti kompromiso.

☐ Mano paties nenoras ieškoti kompromiso, taikytis.

☐ Teismo mediatorius nebuvo pasirengęs bylai.

☐ Teismo mediatoriaus gebėjimų medijuoti stoka (pvz., neišklausė visų ginčo šalių, nevaldė mediacijos proceso, buvo šališkas).

☐ Advokatų, advokatų padėjėjų įtaka.

☐ Kita (nurodyti) _____.

9. Ar rekomenduotumėte ginčą bandyti spręsti teisminės mediacijos būdu kitiems asmenims?

☐ taip

☐ ne

☐ neturiu nuomonės

☐ esant galimybei, prašytume pakomentuoti atsakymą _____

10. Ar po teisminės mediacijos proceso pasikeitė Jūsų požiūris į teismus?

☐ taip, pagerėjo

☐ taip, pablogėjo

☐ nepasikeitė

☐ neturiu nuomonės

11. Jūsų komentarai ir pasiūlymai:

Nuoširdžiai dėkojame už Jūsų atsakymus!

TEISMINĖ MEDIACIJA TEISMUOSE

*Ieškote galimybės išspręsti ginčą greitai ir taikiai?
Išbandykite mediaciją ir raskite efektyvų ginčo sprendimą!*

Skundžiatės teismui dėl santykių su darbdaviu? Kilo konfliktas su verslo partneriais ar kaimynais? O gal nesutariate su antrąja puse dėl bendravimo su vaikais po skyrybų? Rinkitės teisminę mediaciją, kuri padės pasiekti abiem pusėms priimtina taikų ginčo sprendimą civilinėse bylose be įprastų teismo procedūrų.

Pasirinkę teisminę mediaciją:

- Taupysite pinigus ir laiką, kurį reikėtų skirti nagrinėjant ginčą teisme.
- Galėsite kontroliuoti ginčo sprendimo eigą ir rezultatus.
- Teismo mediatorius stengsis padėti Jums atkurti draugiškus santykius.
- Patirsite mažiau neigiamų emocijų ir priešiško.
- Bus ieškoma abiem ginčo šalims priimtino sprendimo.
- Teismui patvirtinus taikos sutartį, Jums bus grąžinta 75 procentai sumokėto žyminio mokesčio.
- Jūsų pateikta informacija liks konfidenciali.

Kas yra teisminė mediacija? Tai ginčo sprendimo procedūra, kurios paskirtis – padėti šalims išspręsti ginčą taikiai tarpininkaujant vienam ar keliems teismo mediatoriams (tarpininkams) be įprastų teisminių procedūrų.

Kas ją vykdo? Teisėjų tarybos patvirtinta tvarka teisminę mediaciją vykdo teismo mediatoriai – specialių žinių įgiję teisėjai, teisėjų padėjėjai arba kiti atitinkamą kvalifikaciją turintys asmenys, kurie yra įtraukti į Teismo mediatorių sąrašą. Teisminė mediacija taikoma visuose šalies teismuose.

Kaip pasirinkti teisminę mediaciją? Prašymą perduoti ginčą teisminei mediacijai gali pareikšti bet kuri ginčo šalis arba civilinę bylą nagrinėjantis teisėjas. Ginčas teisminei mediacijai perduodamas teisėjo nutartimi, kai sutinka abi ginčo šalys ir yra teismo mediatoriaus sutikimas.

Paslaugos kaina. Teisminė mediacija yra nemokama.

Teisminės mediacijos eiga. Teisminė mediacija vyksta teismo mediatoriaus su bylos dalyviais suderintu laiku teismo patalpose ar kitoje suderintoje vietoje. Jos metu gali dalyvauti tik teismo mediatorius, bylos dalyviai ir kiti asmenys, su kurių dalyvavimu šalys sutiko.

Taikus sutarimas. Teisminės mediacijos metu pasiekus taikų susitarimą, ginčo dalyviai pasirašo taikos sutartį. Teismo patvirtinta taikos sutartis yra ginčo šalims privaloma.

Galimybė pasitraukti. Bet kuris bylos dalyvis gali pasitraukti iš teisminės mediacijos procedūrų bet kuriame teisminės mediacijos etape. Pasitraukimo priežasties nurodyti nebūtina. Tokiu atveju teisminė mediacija užbaigiama ir civilinė byla toliau nagrinėjama teisme.

SVARBU. Visa informacija, atskleista teisminės mediacijos metu, negali būti panaudota kaip įrodymas teisme, išskyrus atvejus, kai abi ginčo šalys su tuo sutinka arba jei informacijos neatskleidimas prieštarautų viešajam interesui.

*Išsamesnę informaciją Jums suteiks teismo, kuriame nagrinėjama Jūsų civilinė byla, raštinės darbuotojas.
Taip pat galite kreiptis į Nacionalinę teismų administraciją telefonu (8 5) 210 1999 arba el. paštu
info@teismai.lt.*

*Daugiau informacijos apie teisminę mediaciją ir teismo mediatorių sąrašus rasite interneto portalo
www.teismai.lt skilties VISUOMENEI IR ŽINIASKLAIDAI rubrikoje TEISMINĖ MEDIACIJA.*

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis sprendimas

2015 m. d.
Vilnius

1. Pritarti Nacionalinės teismų administracijos siūlymams dėl Teisminės mediacijos vertinimo anketos (toliau – Anketa):

1.1. Įgyvendinus atitinkamas priemones Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portale (toliau - EPP), Anketos platinimui naudoti EPP sukurtas priemones;

1.2. Apklauskos dėl teisminės mediacijos vertinimo rezultatus apibendrinti kasmetiniuose teisminės mediacijos apibendrinimuose;

1.3. Pritarti pozicijai, kad Anketos klausimus, atsižvelgdama į poreikį, formuotų Teisminės mediacijos komisija.

1.4. Pavesti Nacionalinei teismų administracijai iki 2015 m. rugsėjo 18. d. parengti ir pateikti Teisėjų tarybai Teisminės mediacijos taisyklių pakeitimų, įtvirtinančių šio sprendimo 1 punkte nurodytas nuostatas, projektą.

2. Rekomenduoti bendrosios kompetencijos teismams, siunčiant teismo pranešimus, šaukimus ar kitus teismo dokumentus civilinėse bylose, kuriose, teisėjo nuomone, yra galimybė taikyti teisminę mediaciją, prie siunčiamų dokumentų pridėti ir Nacionalinės teismų administracijos parengtą Informaciją apie teisminės mediacijos galimybes teismuose.

3. Sudaryti darbo grupę, kuriai pavesti iki 2015 m. rugsėjo 18 d. įvertinti galimybę vykdyti parengiamųjų posėdžių organizavimo naudojant telekomunikacijos priemones pilotinį projektą bei pateikti su tuo susijusias išvadas bei siūlymus Teisėjų tarybai. Darbo grupės sudėtis:

1. , darbo grupės koordinatorius.
- 2.
- 3.
4. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos atstovas;
5. Lietuvos Advokatūros atstovas.

Pirmininkas

Sekretorius